

Patient information

Enflamatuar Bağırsak Hastalığı (IBD) İlaçları Azatioprin ve Merkaptopurin (MP)

Sindirim Hastalıkları Bakım Grubu

Enflamatuar bağırsak hastalığınızın (ülseratif kolit veya Crohn hastalığı) iyi kontrol edilmemesi veya sık sık şiddetleniyor olması halinde, tedavinize azatioprin veya merkaptopurin (MP) ilaçları da eklenebilir.

Azatioprin ve MP nedir?

Azatioprin ve MP, immünosupresanlar adı verilen ilaç türleridir ve vücudunuzun bağışıklık sistemindeki (enfeksiyonlarla savaşmaya yardımcı olan sistem) hücrelerin aktivitesini azaltırlar.

Azatioprin, enflamatuar bağırsak hastalığının, bazı artrit türlerinin ve transplant tıbbının tedavisinde onlarca yıldır kullanılmaktadır. MP, azatioprin ile yakından ilişkilidir ve benzer etkilere sahiptir. Bu ilaçlar, vücudun savunma sistemini düşürdüklerinden, dikkatli kullanılmalıdırlar.

Azatioprin veya MP'yi ne sıklıkla kullanmalıyım?

Bu ilaçlar günde bir veya iki kez alınabilir.

Kullanım dozu nedir?

Buna hastane doktorunuz karar verecektir. Dozaj, başlangıç aşamasında genellikle vücut ağırlığınıza göre belirlenir. Başlangıç dozajı genellikle düşük olur ve birkaç hafta süresince artırılır. MP dozajı, azatioprin dozajının yaklaşık yarısı kadardır.

Etkisi ne kadar zaman sonra görülür?

Azatioprin ve MP hemen etki etmez. Tam etkilerinin görülmesi, on iki haftadan fazla sürebilir. Tedaviye yanıt vermeniz ve kan testlerinizin tatmin edici seviyelerde olması halinde, ilaçları genellikle aylarca ve belki de birkaç yıl boyunca kullanırsınız.

Azatioprin ve MP kullanımının faydaları nelerdir?

Azatioprin veya MP, enflamatuar bağırsak hastalığını kontrol etmede ve tekrarlayan semptom şiddetlenmelerini önlemede etkilidir.

Yaygın yan etkileri nelerdir?

En yaygın yan etkileri mide bulantısı ve kusmadır. Bu yan etkiler, ilaçların aynı anda alınması yerine sabah ve akşam olarak alınması ile hafifletilebilir. Hastane doktorunuz veya Enflamatuvar Bağırsak Hastalığı hemşireniz size uygun tavsiyelerde bulunacaktır.

Bazı insanlarda, ateş ve genel ağrılar ile, grip benzeri bir hastalık görülür.

Azatioprin ve MP, cildin güneş ışınlarına duyarlılığını ve bazı cilt kanseri türlerinin oluşum riskini artırır. Bronzlaşma amaçlı kullanılan ultraviyole lambalardan veya şezlonglardan kaçınılmalıdır.

Bazı durumlarda ilaçlar, karaciğerde iltihaplanmaya neden olabilir veya pankreasın (karın bölgesinde bulunan bir sindirim bezi) iltihaplanması nedeniyle karın ağrısına neden olabilir. Bu reaksiyonlar, ilacın kullanımı kesildiğinde ortadan kalkar.

Azatioprin ve MP'nin etki etme şekli nedeniyle enfeksiyonlara daha yatkın olabilirsiniz. Şiddetli boğaz ağrısı veya başka bir enfeksiyon veya ateşlenme, morlukların kolayca oluşması, sarılık veya başka belirtiler oluşması halinde, aile doktorunuza (GP) danışmalı ve Enflamatuvar Bağırsak Hastalığı Uzmanınız ile iletişime geçmelisiniz.

Su çiçeği veya zona hastalığı olan biri ile temas etmeniz halinde, kan testi yaptırmak için hastaneye gitmeniz ve tedaviye başlamanız gerekebileceğinden hemen aile doktorunuza (GP) başvurmalı ve Enflamatuvar Bağırsak Hastalığı uzmanınız ile iletişime geçmelisiniz.

Lenfoma (lenf bezlerini etkileyen bir kanser türü) gelişme riski biraz daha yüksektir, ancak bu ilaçları alan çoğu insan için bu risk çok düşüktür ve potansiyel faydaları riske göre çok daha yüksektir.

Alternatif tedavi şekilleri mevcut mu?

Azatioprin veya MP kullanımı nedeniyle yan etkiler görülmesi veya hastalığınızın bu ilaçlarla yeterli seviyede kontrol altına alınamaması halinde, metotreksat adı verilen başka bir immünosupresan tedavisi önerilebilir.

Azatioprin veya MP ile tedavi görmemeye karar verirsem ne olur?

Semptomlarınız devam eder veya ağırlaşır.

Bu ilaçları kullanmam halinde enflamatuvar bağırsak hastalığının diğer tedavileri devam eder mi?

Evet.

Azatioprin ve MP kullanımı sırasında özel bir kontrol gerekli mi?

Azatioprin ve MP kan değerlerinizi etkileyebileceğinden ve bazı durumlarda karaciğer sorunlarına neden olabileceğinden, doktorunuz bunu kontrol etmek için düzenli kan testleri uygulayacaktır. **Bu kan sayımlarının düzenli olarak yapılması önemlidir.**

Tedaviye başlamadan önce TPMT (Tiyopurin Metiltransferaz) adlı bir enzimin kontrolü yapılır. Bu sayede, kimlerin yan etkilere maruz kalabileceğini tahmin edilebilmektedir.

Ancak bu kontrol ile, yan etkilerin görüleceği herkes belirlenemediğinden, kan testlerinin düzenli olarak yapılması önemlidir.

Azatioprin ve MP ile birlikte başka ilaçlar da kullanabilir miyim?

Bazı ilaçlar azatioprin ve MP ile etkileşime girebileceğinden, tedavinizi uygulayan doktorunuza bu ilaçları kullandığınızı belirtmeniz gerekmektedir. Bu ilaçların başında, gut hastalığı tedavisinde kullanılan allopurinol adlı bir ilaç gelmektedir, ancak Warfarin ile Co-trimoksazol (Septrin) ve Trimetoprim adlı antibiyotikler de etkileşime girebilecek diğer ilaçlardan bazılarıdır.

Azatioprin veya MP kullanırken aşı olabilir miyim?

Azatioprin veya MP kullanımı sırasında grip aşısı olmak güvenlidir. Bu ilaçları kullanırken yılda bir kez grip aşısı yaptırmanız gereklidir. Tedaviye başlamadan önce başka aşılar yaptırmanız da tavsiye edilebilir.

Çocuk felci, BCG (Tüberküloz), MMR (kızamık, kabakulak ve kızamıkçık) gibi "canlı" aşılarından kaçınmalısınız. "Canlı" aşı yerine "inaktif" bir çocuk felci aşısı uygulanabilir. Yakın akrabalarınızın 'canlı' aşı yaptırmaması ise sizin için bir risk teşkil etmez.

Azatioprin veya MP kullanımı sırasında alkol alabilir miyim?

Azatioprin alırken alkolden kaçınmanız için hiçbir neden yoktur.

Azatioprin veya MP doğurganlığı ve hamileliği etkiler mi?

Enflamatuar bağırsak hastalığında kullanılan dozlarda azatioprin ve MP, doğurganlığı etkilemez ve hamilelik sırasında da güvenlidir. Anne sütünde sadece çok küçük oranda azatioprin bulunur ve azatioprinin annelerin emzirdiği çocuklara bir zararı olduğuna dair kanıt bulunmamaktadır.

Hamile kalmayı planlamanız veya hamile kalmanız halinde, tedaviniz için bir Enflamatuar Bağırsak Hastalığı uzmanı ile görüşmelisiniz. Daha detaylı bir görüşme için Liverpool Kadın Hastanesi'ndeki uzman kliniğimize sevk edilebilirsiniz.

Bu klinikte, bir enflamatuar bağırsak hastalığı uzmanı ve bir kadın doğum uzmanı (hamile kadınların bakımında uzmanlaşmış bir doktor) tarafından muayene edilirsiniz.

Tedavinizi sizinle bireysel durumunuza göre konuşacağız.

Geri bildirim

Geri bildiriminiz bizim için önemlidir ve gelecekte uygulayacağımız bakım için yardımcı olacaktır.

Hastaneden taburcu olduktan veya Poliklinik randevunuza geldikten sonra, size hizmetimizi başkalarına tavsiye edip etmeyeceğinizi soran bir metin verilecektir. Lütfen cevaplamak için zaman ayırın. Cevap için size bir ücret ödenmez ve istediğiniz zaman cevaplamaktan vazgeçebilirsiniz. İşbirliğiniz memnuniyetle karşılanacaktır.

Daha fazla bilgi

İltihaplı Bağırsak Uzmanı Hemşireler

Tel: 0151 706 2659

Metinli telefon numarası: 18001 0151 706 2659

E-posta: IBDnurses@rlbuht.nhs.uk

İnternet: crohnsandcolitis.org.uk/mersey

Düzenleyen: Sindirim Hastalıkları Bakım Grubu

Son düzenleme: Ocak 2026

All Trust approved information is available on request in alternative formats, including other languages, easy read, large print, audio, Braille, moon and electronically.

يمكن توفير جميع المعلومات المتعلقة بالمرضى الموافق عليهم من قبل ائتمان المستشفى عند الطلب بصيغ أخرى، بما في ذلك لغات أخرى وبطرق تسهل قراءتها وبالحروف الطباعة الكبيرة وبالصوت وبطريقة برايل للمكفوفين وبطريقة مون والإلكترونية.

所有經信托基金批准的患者資訊均可以其它格式提供，包括其它語言、易讀閱讀軟件、大字

體、音頻、盲文、穆恩體 (Moon) 盲文和電子格式，敬請索取。

در صورت تمایل می‌توانید کلیه اطلاعات تصویب شده توسط ائتلاف در رابطه با بیماران را به اشکال مختلف در دسترس داشته باشید. از جمله به زبانهای دیگر، به زبان ساده، چاپ درشت، صوت، خط مخصوص گوران، مون و بصورت روی خطی موجود است.

زانیاری پیوندیدار بهی تمخوشانهی له لایمن تراستوهه پهساند کراون، نیکمر داوا بکرنیت له فزوماتهکاتی تردا بریتی له زمانهکاتی تر، نیزی رید (هاسان خونندنهوه)، چاپی گهوره، شریتی دهنگ، هلی موون و نلیکترونیکي همیه.

所有经信托基金批准的患者信息均可以其它格式提供，包括其它语言、易读阅读软件、大字
体、音频、盲文、穆恩体 (Moon) 盲文和电子格式，敬请索取。

Dhammaan warbixinta bukaanleyda ee Ururka ee la oggol yahay waxaa marka la codsado lagu heli karaa nuskhado kale, sida luqado kale, akhris fudud, far waaweyn, dhegeysi, farta braille ee dadka indhaha la', Moon iyo nidaam eletaroonig ah.